

mig visse Lempelser af den Art, som blev omtalt af det ærede Medlem for Maribo Amts Afd. Valgkreds (A. C. Hansen), saa at, naar det i visse Tilfælde var nødvendigt for Forældre og Huusbønder at have deres Børn hjemme, kunde de til Gjengæld derfor til andre Tider lade dem søge Skolen, og naar der ikke fra Lærernes Side var Noget at indvende derimod; saa troer jeg ogsaa, at Sagen godt kunde jævnes paa den Maade, at de kunde fritages for Mulct, naar Børnene havde søgt Skolen i det bestemte Antal Dage i Løbet af Halvaaret. Jeg har derfor tænkt mig, at den af den høitagtede Minister omtalte Lempelse, som skulde indtræde, ogsaa skulde bestemmes for hvert Halvaar.

Det blev omtalt af den høitagtede Minister, hvor uheldigt det er for mange fattige Børn, der skulle vogte løse Kreaturer paa Marken, at de ikke have anden Omgang end Kreaturer fra Morgen til Aften, og hvorledes de blive gjenneblødt af Regnen og tørrede af Solen, og jeg kan i dette Tilfælde saare godt sympathisere med den høitagtede Minister. Det er en Tilstand, som paa enkelte Steder næsten bliver breven til Umenneskelighed, men der er vel ikke Stort at gjøre i den Retning. Hvad der derimod kunde gjøres. Noget for, er det Tilfælde, som blev omtalt af det ærede Medlem for Maribo Amts Afd. Valgkreds (A. C. Hansen), nemlig at Børn søge Skolen og ikke engang have det tørre Brød med sig. Jeg har som Skolelærer seet det Tilfælde, at Børn have søgt Skolen og ikke have havt Brød, og da jeg meldte det til Præsten, og Sagen blev undersøgt, viste det sig, at Forældrene sendte Børnene ud at tigge til sig selv og til Børnene tillige, medens Forældrene laae hjemme og Intet gad bestille. Men saa blev der truffet den Foranstaltning i Skolen, at jeg som Skolelærer fik Smørrebrød, som jeg hver Dag kunde uddele til Børnene, og fra den Dag søgte de flinkt til Skolen, og det viste sig, at de havde lyst til at lære Noget, og de gjorde ogsaa fra den Tid betydelig Fremgang. Jeg

troer derfor ogsaa, at det er nødvendigt, at der fra Skolebestyrelsens Side bliver ført et strengt Tilsyn med, at saadanne Tilfælde ikke indtræde noget Sted her i Landet, at Børn blive sendte til Skolen uden at have det tørre Brød med, og at det i alt Fald i saadanne Tilfælde blev efterforsket, hvis Skylden derfor var. Hvis denne da laa hos Sogneraadet, fordi det nægtede Forældrene eller Børnene den nødvendige Hjælp, troer jeg ogsaa, at det vilde være nødvendigt i saa Henseende at give Mulctbestemmelser; thi, endstjøndt det er noget tungt at sige det, kan jeg dog tænke mig det Tilfælde, at ogsaa Sogneraadene paa enkelte Steder kunde nægte Forældrene det Nødvendige til deres Børns Underhold, saa at de ere nødt til at sende dem ud at tigge istedetfor at lade dem gaae i Skole. Jeg kan ogsaa fuldkomment slutte mig til den Tanke, at det Uheldige for Børnenes Fremtid vilde være, om man aldeles ophævede Skoletvangen, og paa den anden Side troer jeg tillige, at der slet ingen Fare vilde være ved at give den af den høitagtede Minister omtalte Lempelse for Skolebørnene, saaledes at for hvert Halvaar kunde Sogneraadet eftergive Skolemulcterne for en vis Procent af samtlige Skoledage, der vare forspømt uden Grund. Men her kommer jeg ogsaa til at omtale en Bestemmelse, som jeg troer burde forandres, idet de nuzjældende Lovbestemmelser om, hvad der kan ansees som Grund til Udeblivelse, ikke ere saa fuldstændige, som de burde være, ligesom de efter min Mening ogsaa kunde behøve en Udvidelse. Ved Siden deraf vil jeg udtale, at Skolelærerne i den Henseende have en temmelig stor Myndighed, idet det næsten er dem alene, der bedømme, hvorvidt Forsømmelserne have fundet Sted med eller uden Grund. Jeg mener, at Skolecommissionerne kunde føre et noget strengere Tilsyn dermed, og at det halvaarsviis, naar samtlige Forsømmelser bleve tagne under Overveielse, maatte temmelig godt overveies, hvorvidt de ansførte Forsømmelser, der ere betegnede som skete med eller uden Grund, ogsaa